

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-846463131
DOS-2019-0005750

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

NOx monitor

Geachte Statenleden,

Bijgaand ontvangt u de rapportage “Provincie Zuid-Holland Monitor emissies NOx, trend 1990-2021”, de NOx monitor. Deze rapportage geeft inzicht in de uitstoot van stikstofoxiden (NOx) voor de verschillende sectoren in Zuid-Holland. Omdat de provincie volgens een gebiedsgerichte aanpak werkt, is de NOx-uitstoot ook per gebied in beeld gebracht.

De NOx emissies zijn voor verschillende sectoren bekend, maar nog niet eerder in samenhang in beeld gebracht. NOx vormt voor de niet-landbouw sectoren de belangrijkste bijdrage aan de stikstof emissies (en daarmee deposities). Het is dan ook van belang om inzicht te hebben in de herkomst van deze emissies. De NOx monitor is in opdracht van de provincie door de DCMR opgesteld. Daarbij is gebruik gemaakt van de kennis die is opgedaan bij het opstellen van de jaarlijkse CO2 monitor. Deze monitor volgt een vergelijkbare methode om in beeld te brengen hoe de emissies afkomstig zijn uit de verschillende sectoren en gebieden.

Om ook landelijk te kunnen vergelijken sluit de provincie aan bij de landelijke Klimaataanpak en de daarbij behorende indeling in sectoren. De trends van de uitstoot van NOx en CO2 komen vaak overeen door de relatie van de emissies bij verbruik van fossiele brandstoffen.

Dit rapport hanteert daarom een indeling naar de volgende vijf sectoren:

- Industrie
- Energie (fossiele elektriciteitsproductie)
- Mobiliteit
- Gebouwde Omgeving
- Landbouw

Het Rijk heeft landelijke doelen vastgesteld voor de uitstoot van stikstofoxiden. Voor de industrie en energiesector is een landelijk reductiedoel van 38% vastgesteld, in 2030 ten opzichte van 2019. Voor de mobiliteitssector is een reductiedoel van 25% vastgesteld. Voor de gebouwde omgeving en de landbouwsector zijn geen specifieke NOx reductiedoelen vastgesteld. De landelijke doelen zijn niet onderverdeeld in provinciale doelen. Om deze doelen te halen worden generieke maatregelen genomen, zoals emissie eisen voor verkeer en industrie. Het PBL rapporteert elke twee jaar over de landelijke NOx emissies en de mate waarin de gestelde doelen binnen bereik zijn.

De provincie Zuid-Holland is goed voor ongeveer 15% van de totale NOx uitstoot in Nederland. Binnen Zuid-Holland zijn de belangrijkste NOx emitters de sectoren mobiliteit (66%) gevolgd door de industrie (14%). De totale NOx uitstoot in Zuid-Holland zorgt gemiddeld voor ongeveer 4-11% van de depositie van stikstof op de verschillende Zuid-Hollandse Natura 2000 gebieden.

Het ministerie van Economische zaken en Klimaat zet sinds voorjaar 2022 in op een maatwerkaanpak voor de 20 grootste industriële uitstoters. De maatwerkaanpak richt zich zowel op de CO2- als de stikstofreductie (NOx) en draagt zo bij aan het behalen van het landelijke reductiedoel van 38%. In deze maatwerkaanpak worden met de bedrijven afspraken gemaakt over maatregelen en investeringen om deze reductiedoelstellingen te realiseren. Inmiddels zijn er met zes bedrijven Expressions of Principles (EOP) ondertekend (Nobian, Shell, BP, Lyondell, OCI en Air Liquide). Met Nobian is inmiddels ook de tweede fase van het traject doorlopen en een Joint Letter of Intent (JLOI) getekend. In de derde fase volgen maatwerkafspraken over concrete investeringen.

De gegevens in deze rapportage zijn gebaseerd op de emissieregistratie. Doel van deze monitor is om de feitelijke stand van zaken te monitoren. Depositieberekeningen vormen geen onderdeel van deze rapportage. De monitor kijkt derhalve altijd achteruit, en door de invoering van gegevens in de emissieregistratie in het volgende kalenderjaar loopt de monitor tenminste één jaar achter.

Bij het opstellen van de NOx-monitor is er sterk op gelet om alleen de metingen weer te geven en terughoudend te zijn met de interpretaties hiervan (in de vorm van prognoses). De monitor blikt terug en brengt in beeld hoe de NOx emissies in Zuid-Holland zich hebben ontwikkeld. Deze informatie kan worden gebruikt bij het bepalen van provinciaal beleid.

Deze monitor is de 1e rapportage, waarin de NOx emissies voor heel Zuid-Holland en voor meerdere sectoren in beeld wordt gebracht. In deze monitor is de uitstoot voor meerdere jaren in beeld gebracht, vanaf 1990. De monitor zal jaarlijks worden geactualiseerd, waarbij de gegevens over het laatst geregistreerde jaar worden toegevoegd.

Deze monitor gaat niet over de uitstoot van ammoniak (NH₃) in Zuid-Holland. De uitstoot van ammoniak wordt net als bij NOx geregistreerd. Een verschil met de NOx emissie is dat de ammoniakemissie wordt geregistreerd op basis van (landelijk gedefinieerde) emissie kentallen per type bedrijf. Dit heeft als gevolg dat maatregelen die genomen worden in een specifiek bedrijf niet zichtbaar worden in de emissiecijfers (tenzij de kentallen voor de gehele sector landelijk worden aangepast). De provincies zijn met het Rijk in gesprek om te komen tot een methode om de daadwerkelijke emissie van ammoniak te monitoren.

Daarnaast werkt de provincie Zuid-Holland aan een eigen ammoniakmonitor, waarbij we onze reductiemaatregelen kunnen staven aan de landelijke kentallen en zo inzicht kunnen vergaren in de daadwerkelijke ammoniakemissies in de Zuid-Holland. Het doel is om hierbij ook een scenario-tool te ontwikkelen zodat het mogelijk wordt voor onze gebiedsmanagers om de effecten van verschillende maatregelen/maatregelpakketten welke ontwikkeld worden in de gebiedsprocessen te vergelijken. Het streven is om in de tweede helft van 2024 een eerste werkbaar versie van de ammoniakmonitor Zuid-Holland online te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlage

1. rapportage 'Provincie Zuid-Holland Monitor Emissies NOx – Trend 1990-2021'